

"Тиісті типтердегі және түрлердегі мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығына" өзгерістер енгізу туралы"

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 31 наурыздағы № 59 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2025 жылғы 31 наурызда № 35898 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Тиісті типтердегі және түрлердегі мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрыққа (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29329 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын қоспағанда, тиісті типтердегі және түрлердегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы";

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

"Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:";

1-тармаққа орыс тілінде өзгерістер енгізіледі, қазақ тіліндегі мәтін өзгермейді; көрсетілген бұйрыққа 1-қосымшамен бекітілген Мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің үлгілік қағидаларында:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес әзірленген және мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің тәртібін айқындайды.";

21-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"21. Мемлекеттік мектепке дейінгі ұйымдардағы штат саны "Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің міндетін атқарушының 2023 жылғы 21 шілдедегі № 224 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33166 болып тіркелген) Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарына сәйкес белгіленеді.

Штаттық кесте және педагогтердің тарификациясы мектепке дейінгі ұйымдардың ресми сайттарында орналастырылады.";

көрсетілген бұйрыққа 2-қосымшамен бекітілген Орта білім беру (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта) ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Орта білім беру ұйымдары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта) қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес әзірленген және "Назарбаев зияткерлік мектептері" Дербес білім беру ұйымын қоспағанда, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар (бұдан әрі – білім беру ұйымдары) қызметінің тәртібін айқындайды.";

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Осы Үлгілік қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылды:

1) әлеуметтік оңалту – кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың, қадағалаусыз және панасыз қалудың профилактикасы жүйесінің органдары мен мекемелері жүзеге асыратын арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж кәмелетке толмағанды құқықтық, әлеуметтік, дене бітімі, психикалық, педагогикалық, моральдық және (немесе) материалдық жағынан қалпына келтіруге бағытталған шаралар кешені;

2) әскери мектеп-интернат – жалпы орта білім алуды және әскерге шақыруға дейінгі тереңдетілген және дене шынықтыру даярлығының қосымша білім беру бағдарламаларын, әскери-техникалық мамандықтар бойынша білім берудің кейінгі деңгейлерінде оқуды жалғастыру мүмкіндігін қамтамасыз етеді, негізгі орта білім беру аяқталғаннан кейін медициналық куәландыру көрсеткіштері бойынша 15-16 жастағы еркек жынысты балаларды конкурстық негізде қабылдауды жүзеге асырады;

3) арнайы мектеп – бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің арнайы оқу бағдарламаларын іске асыратын, мүмкіндігі шектеулі балаларды оқыту мен тәрбиелеу үшін арнайы жағдайлар жасайтын оқу орны;

4) бастауыш мектеп – бастауыш білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қосымша білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;

5) бейін алды даярлық - білім алушының жеке білім беру траекториясының негізгі орта білім беруді таңдауын мақсатты педагогикалық қолдау;

6) бейіндік мектеп – жалпы орта білімнің білім беру оқу бағдарламасын іске асыратын оқу орны;

7) бейінді оқыту - білім алушылардың мүдделерін, бейімділігі мен қабілеттерін ескере отырып, оқытуды саралау және даралау процесі, білім беру процесін ұйымдастыру;

8) гимназия – білім алушылардың бейімділігі мен қабілеттеріне сәйкес қоғамдық-гуманитарлық және басқа бағыттар бойынша кеңейтілген және тереңдетілген білім беруді қамтамасыз ететін бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін және қосымша білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;

9) жалпы білім беретін және кешкі мектептер жанындағы оқу-консультациялық пункт-мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес Қазақстан Республикасының Конституциясымен кепілдендірілген орта білім алу үшін жергілікті басқару органдарының шешімі бойынша кәсіпорындарда, мекемелерде және білім беру ұйымдарында құрылатын пункт;

10) жалпы білім беретін мектеп - бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қосымша білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;

11) жалпы білім беретін мектеп жанындағы интернат – тиісті білім беретін мектептері жоқ елді мекендерде тұратын білім алушылардың жалпы орта білім алуын қамтамасыз ететін білім беру ұйымы;

12) желілік мектептер – орналасқан жеріне қарамастан бірыңғай мамандандырылған жалпы білім беретін оқу бағдарламасын іске асыратын орта білім беру ұйымдары;

13) кәмілетке толмаған баланы қамтамасыз ету - кәмілетке толмағанның ата-анасының немесе басқа да заңды өкілдерінің оның толыққанды дамуы, оның мүлкітілік және мүлкітілік емес құқықтарын, мүдделерін және мемлекеттің ең төменгі әлеуметтік стандарттарын қорғауы үшін жағдай жасауы;

14) кәмілетке толмаған баланы тәрбиелеу – балаға қоғамда қабылданған және оның рухани, дене бітімі, психикалық, мәдени, адамгершілік тұрғыдан дамуына және әлеуметтік ортаның теріс ықпалынан қорғауға бағытталған мінез-құлық ережелері мен нормаларын дамыту бойынша ата-аналар немесе басқа да заңды өкілдер, сондай-ақ мемлекеттік органдар қызметкерлері тарапынан ықпал етудің үздіксіз процесі;

15) көп балалы және аз қамтылған отбасылардың балаларына арналған мектеп-интернат – Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 12 наурыздағы "Әлеуметтік көмек көрсетілетін азаматтарға әлеуметтік көмектің мөлшерін, көздерін, түрлерін және оны беру қағидаларын бекіту туралы" № 320 қаулысына (бұдан әрі – № 320 Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы) сәйкес мемлекеттік жәрдемақы алатын отбасылар балаларының, мемлекеттік әлеуметтік көмек алмайтын отбасылар балаларының, ата-анасы немесе оларды алмастыратын тұлғалардың өмір сүру жағдайы, еңбегі, денсаулық жағдайы бойынша отбасыларға көмек берілетін, ең төменгі күнкөріс деңгейінің шамасынан төмен кіріс кіретін отбасылар балаларының жалпы орта білім алуын қамтамасыз ететін білім беру ұйымы;

- 16) қосымша білім беретін мектеп-орталық – құрылымдық бөлімшесінде қосымша білім беру орталығы бар жалпы білім беретін орта мектеп;
- 17) лицей – білім алушылардың бейімділігі мен қабілеттеріне сәйкес кеңейтілген және тереңдетілген жаратылыстану-математикалық білім беруді қамтамасыз ететін негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін және қосымша білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;
- 18) мектеп-интернат – аз тұрғыны бар елді мекендерде тұратын білім алушылардың жалпы орта білім алуын қамтамасыз ететін білім беру ұйымы;
- 19) мектеп-интернат-колледж жалпы орта, техникалық және кәсіптік білім беретін, жататын орнымен қамтамасыз ететін дербес заңды тұлға болып табылады;
- 20) негізгі орта мектеп – бастауыш және негізгі орта білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қосымша білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;
- 21) оқу-өндірістік комбинаты (мектепаралық, курстық) – жергілікті атқарушы органдармен қаржыландырылатын, оқушыларды мамандықты саналы түрде таңдау арқылы қоғамдық өмірге бейімделуін қамсыздандыратын, мемлекеттік білім беру ұйымы.
- 22) санаториялық мектеп-интернат – белгіленген режимді сақтай отырып, білім алушылардың жалпы орта білім алуды, қалпына келтіру емін, медициналық оңалту мен демалысты, туберкулезге қарсы емдеу-профилактикалық іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз ететін білім беру ұйымы;
- 23) тірек мектеп (ресурс орталығы) – шағын жинақталған мектеп оқушыларының сапалы білім алуға қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында білім алушылардың қысқа мерзімді сессиялық сабақтарын, аралық және қорытынды аттестатталуын өткізу үшін таяу маңдағы шағын жинақталған мектептердің білім беру ресурстары оның базасында шоғырланатын орта білім беру ұйымы;
- 24) тірек мектеп (ресурстық орталық) жанындағы интернат – білім беру ресурстарына сессиялық сабақтар және білім алушыларды аралық және қорытынды аттестаттау кезеңінде тұрумен қоса жақын орналасқан шағын жинақты мектептер білім алушыларының сапалы білім алуын қолжеткізуді қамтамасыз етеді;
- 25) халықаралық мектеп – Халықаралық Бакалавриат ұйымында авторландырудан немесе халықаралық институционалдық аккредиттеуден өткен өз бетінше әзірленген кіріктірілген білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымы;
- 26) шағын жинақты мектеп – білім алушылар контингенті шағын, сынып-жинақтары біріктірілген және оқу сабақтарын ұйымдастырудың өзіндік нысаны бар жалпы білім беретін мектеп.";
- 5-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

"2) "Білім туралы" Заңның 5-бабының 14) тармақшасына сәйкес әзірленген білім алушылардың тиісті мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында көзделген ғылымдардың базистік негіздерін алуын қамтамасыз ету;"

6-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"6. Білім беру ұйымдары өз қызметін "Білім туралы" Заңның 5-бабының 19) тармақшасына сәйкес берілген лицензияның негізінде жүзеге асырады.";

17-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"17. Білім беру ұйымдарында оқу процесі ағымдағы жылғы 1 қыркүйектен бастап келесі жылғы 25 мамырға дейін жүзеге асырылады. Оқу жылы ішінде каникулдар белгіленеді.";

137 және 138-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"137. Кешкі мектепке қабылданады:

1) қалалар мен аудандар әкімдіктерінің жанындағы кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссияның шешімі бойынша өмірлік қиын жағдайда жүрген 15 жастан кіші емес білім алушылар;

2) 18 жасқа толған негізгі және жалпы орта білімі жоқ азаматтар.

138. Кешкі мектепке қабылдау келесі құжаттар негізінде жүзеге асырылады:

1) ата-аналарының (заңды өкілдерінің, 18 жасқа толмаған адамдар үшін) өтініштері, жеке өтініші (18 жасқа толған адамдар үшін);

2) қалалар мен аудандар әкімдіктерінің жанындағы кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссияның шешімдері (18 жасқа толмаған адамдар үшін);

3) негізгі орта білім туралы аттестат (бар болса);

4) оқудың соңғы жылындағы үлгерім табелі;

5) білім беру ұйымының академиялық анықтамасы (осы оқу орнында өткен жалпы білім беретін пәндер бойынша сағаттар мен бағалар санын міндетті түрде көрсете отырып);

6) жеке басын куәландыратын құжат немесе туу туралы куәлік;

7) жұмыс орнынан анықтама (жұмыс істейтіндер үшін тоқсанына 1 (бір) рет мерзімді түрде ұсынылады);

8) "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай – ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген-075/у нысанындағы медициналық анықтама (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21579 болып тіркелген) (бұдан әрі – бұйрық ҚР ДСМ-175/2020);

9) тұрғылықты жерінен мекенжай мәліметтерін ұсыну.";

көрсетілген бұйрыққа 3-қосымшамен бекітілген Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңының 5-бабы 68) тармақшасына (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) сәйкес әзірленді және техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары (бұдан әрі – ТЖКБ ұйымы) қызметінің тәртібін айқындайды.";

15, 16 және 17-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"15. Оқу жұмыс жоспарлары мен оқу жұмыс бағдарламаларын білім беру бағдарламалары және жалпы білім беретін пәндер циклінің немесе модулінің үлгілік оқу бағдарламалары негізінде ТЖКБ білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар әзірлейді.

Білім беру бағдарламаларын Стандартқа сәйкес ТЖКБ білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар әзірлейді және бекітеді.

Техникалық және кәсіптік білімнің білім беру бағдарламалары білім беру бағдарламаларының тізілімінде қамтылады.

ТЖКБ ұйымдары үшін жалпы білім беретін пәндер циклінің немесе модулінің үлгілік оқу бағдарламаларын "Білім туралы" Заңның 5-бабы 40) тармақшасына сәйкес білім беру саласындағы уәкілетті орган әзірлейді және бекітеді.

16. Жеке адамның қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, білім беру бағдарламаларының мазмұнына, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында білім алуға қолжетімділік жағдайларының жасалуына қарай оқыту мынадай нысандарда жүзеге асырылады: күндізгі, кешкі және сырттай оқу (сырттай, кешкі нысанда білім алуға рұқсат етілетін мамандықтар мен біліктіліктер бойынша) және (немесе) онлайн-оқыту.

ТЖКБ ұйымдары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 6 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 26513 болып тіркелді) бекітілген Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қағидаларына сәйкес білім алушылар, оның ішінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарға (балаларға) психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетеді.

17. Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау тәртібі ТЖКБ білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларына және "Білім туралы" Заңның 5-бабының 63) тармақшасына сәйкес белгіленеді.

Әскери мамандықтар бойынша техникалық және кәсіптік білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау тиісті деңгейдегі білім беру бағдарламаларын іске асыратын әскери, арнайы оқу орындарына оқуға қабылдау қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.";

31-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"31. ТЖКБ білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарының штат саны "Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. 2023 жылғы 21 шілдедегі № 224 бұйрығы ((Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33166 болып тіркелген) Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарына сәйкес белгіленеді.";

көрсетілген бұйрыққа 4-қосымшамен бекітілген Орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес әзірленген және орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары (бұдан әрі – ОБК ұйымы) қызметінің тәртібін айқындайды.";

10-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"10. ОБК білім беру бағдарламаларының мазмұны "Білім туралы" Заңның 20-бабының 2-тармағына сәйкес бакалавриаттың білім беру бағдарламаларының жекелеген модульдерін немесе пәндерін қоса отырып, техникалық және кәсіптік білім берудің модульдерге интеграцияланған білім беру бағдарламаларын зерделеуді көздейді.

ОБК білімнің білім беру бағдарламалары білім беру бағдарламаларының тізілімінде қамтылады.

Білім беру бағдарламаларының тізілімі "Білім туралы" Заңның 7-бабының 2-тармағына сәйкес білім беру саласындағы ақпараттандыру объектісінде қамтылған.";

12-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"12. Оқу жұмыс жоспарлары мен оқу жұмыс бағдарламаларын білім беру бағдарламалары негізінде ОБК білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар әзірлейді.

Білім беру бағдарламаларын Стандартқа сәйкес ОБК білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар әзірлейді және бекітеді.";

14 және 15-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"14. Оқыту ұзақтығы бағдарламалардың күрделілігі мен берілетін біліктілік деңгейіне байланысты және ОБК МЖМБС-мен айқындалады.

Жалпы орта білімі бар азаматтарға арналған ОБК білім беру бағдарламалары жалпы кәсіптік, әлеуметтік-экономикалық және арнайы пәндерді оқуды және таңдаған мамандық бойынша болашақ кәсіптік қызметті айқындайтын оқу-өндірістік жұмыстарды жүзеге асыруды көздейді.

ОБК білім беру бағдарламалары теориялық және өндірістік оқыту бағдарламаларынан және кәсіптік практикадан тұрады.

Кәсіпорындарда (ұйымдарда) өндірістік оқытудан және кәсіптік практикадан өту кезеңінде ақылы қызметтерден алынған кірістер есебінен білім алушыларды жазатайым оқиғалардан ерікті негізде сақтандыру жүзеге асырылады.

Дуальді оқыту пайдаланылатын техникалық және кәсіптік білімнің білім беру бағдарламалары білім беру ұйымдарындағы теориялық оқытуды және кәсіпорын (ұйым) базасында кәсіптік практика нысанындағы жалпы кәсіптік, арнаулы пәндердің және (немесе) базалық, кәсіптік модульдердің оқу уақыты көлемінің кемінде алпыс пайызын құрайтын өндірістік оқытуды көздейді.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша сабақтар (қазақ тілі мен әдебиеті – оқыту қазақ тілінде жүргізілмейтін топтарда, орыс тілі мен әдебиеті – оқыту орыс тілінде жүргізілмейтін топтарда, шет тілі, информатика, дене шынықтыру), жалпы гуманитарлық, жалпы кәсіптік және арнайы пәндер және (немесе)

Базалық және кәсіптік модульдер бойынша зертханалық жұмыстар мен практикалық сабақтар, сондай-ақ тізбесі оқу жұмыс жоспарына сәйкес айқындалатын сабақтарды шеберханаларда (зертханаларда, білім беру ұйымдарында, оқу полигондарында және оқу шаруашылықтарында) өткізу кезінде оқу топтары саны 15 адамнан аспайтын кіші топтарға бөлінеді.

Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар адамдар үшін шеберханаларда (зертханаларда, білім беру ұйымдарында, оқу полигондарында және оқу шаруашылықтарында) өндірістік оқыту жүргізу кезінде және практикалық сабақтарда оқу топтарының саны 8 адамнан аспайтын кіші топтарға бөлінеді.

15. ОБК ұйымдарға оқуға қабылдау тәртібі "Білім туралы" Заңның 5-бабы 63) тармақшасына сәйкес ОБК білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларына сәйкес белгіленеді.";

27-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"27. ОБК білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарының штат саны "Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. 2023 жылғы 21 шілдедегі № 224 бұйрығы ((Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33166 болып тіркелген) Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарына сәйкес белгіленеді.";

30-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"30. ОБК білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы бөлімшелер (күндізгі, сырттай, кешкі) бір немесе бірнеше мамандық бойынша кадрлар даярлау кезінде құрылады.

ОБК білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқу күндізгі, кешкі, сырттай оқу және (немесе) онлайн-оқыту нысандарында жүзеге асырылады.";

көрсетілген бұйрыққа 5-қосымшамен бекітілген Мамандандырылған білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Мамандандырылған білім беру ұйымдарының қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес әзірленді және мамандандырылған білім беру ұйымдары қызметінің тәртібін айқындайды.";

көрсетілген бұйрыққа 6-қосымшамен бекітілген Арнайы білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Арнайы білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына және "Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және арнайы білім беру ұйымдары қызметінің тәртібін айқындайды.";

27-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"27. Көру қабілеті зақымдалған балаларға арналған арнайы бөбекжай мен балабақшада "Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 21 шілдедегі № 224 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33166 болып тіркелген) (бұдан әрі – Үлгі штаттар) сәйкес дефектолог (тифлопедагог) лауазымы мынадай ретте қарастырылады:

- 1) көзі көрмейтін балаларға арналған бір топқа 1 штаттық бірлік;
- 2) нашар көретін балаларға арналған бір топқа 1 штаттық бірлік;
- 3) жақсы көрінетін көзінде көзілдіріктің көмегімен түзету 0,4-тен аспайтын қалдық көру қабілеті бар, амблиопия және қылилығы бар 15 балаға 1 штаттық бірлік.";

көрсетілген бұйрыққа 8-қосымшамен бекітілген Балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес әзірленді және балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдары қызметінің тәртібін айқындайды.";

29-тармақтың бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"29. Балалар музыка мектептерінде, балалар көркемөнер мектептерінде және өнер мектептерінде оқу-тәрбие процесі "Білім туралы" Заңның 5-бабы 65) тармақшасына сәйкес білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітетін үлгілік оқу жоспарлары мен білім беру бағдарламалары бойынша жүргізіледі.";

39-тармақтың 10) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

"10) балалар-жасөспірімдер клубының штат бірліктерінің саны "Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы министрінің міндетін атқарушының 2023 жылғы 21 шілдедегі № 224 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33166 болып тіркелген) сәйкес айқындалады;"

көрсетілген бұйрыққа 9-қосымшамен бекітілген Ересектерге арналған қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында:

"1. Осы Ересектерге арналған қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – Үлгілік қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес әзірленді және ересектерге арналған қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің тәртібін айқындайды.";

көрсетілген бұйрыққа 7-қосымшамен бекітілген Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің Балалардың құқыөтарын қорғау комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1), 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық 2025 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізілетін Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларының 2-тармағының 2) тармақшасын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрі

Г. Бейсембаев

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрі
2025 жылғы 31 наурыздағы
№ 59 бұйрығына
қосымша
Қазақстан Республикасы

Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – қағидалар) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – "Білім туралы" Заң) 5-бабы 68) тармақшасына сәйкес әзірленді және жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдарының қызметін реттейді.

1) арнаулы әлеуметтік көрсетілетін қызметтер – адамның тыныс-тіршілігін объективті түрде бұзатын негіздерді еңсеру үшін адамға (отбасына) жағдай жасауды қамтамасыз ететін және оның қоғам өміріне басқа азаматтармен бірдей қатысу мүмкіндіктерін жасауға бағытталған көрсетілетін қызметтер кешені;

2) баланың заңды өкілдері – ата-ана, бала асырап алушылар, қорғаншы, қамқоршы, патронат тәрбиелеуші, баланы қабылдайтын ата-аналар Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес балаға қамқорлық жасауды, білім, тәрбие беруді, оның құқықтары мен мүдделерін қорғауды жүзеге асыратын олардың орнындағы басқа да адамдар;

3) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж адам (отбасы) – Қазақстан Республикасы Әлеуметтік кодексінің 133-бабында көзделген, адамның тыныс-тіршілігін объективті түрде бұзатын, ол өз бетінше еңсере алмайтын негіздер бойынша осындай деп танылған адам (отбасы);

4) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталықтары-қызметі арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаждықтың алдын алу жөніндегі шараларды жүзеге асырумен байланысты заңды тұлғаларға тұрақты немесе уақытша (күндізгі) болу, сондай-ақ ақпараттық, консультациялық, делдалдық қызметтер көрсету арқылы арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін білім беру органдарының қарамағындағы ұйымдар;

5) кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталықтары – ата-анасын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау үшін үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз және панасыз қалған балаларды, уақтылы орналастырылуы мүмкін болмаған жағдайда ата-анасының немесе оларды алмастыратын адамдардың қамқорлығынсыз қалған балаларды, қорғаншылық және қамқоршылық органы балалардың өміріне немесе денсаулығына тікелей қатер төнген кезде ата-анасынан (олардың біреуінен) немесе қамқорлыққа алған басқа адамдардан алып қойған балаларды, арнаулы білім беру

ұйымдарына жіберілетін балаларды, сондай-ақ әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға әкеп соққан қатыгездікпен қарау салдарынан арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қабылдауды және уақытша бағып-ұстауды қамтамасыз ететін, білім беру органдарының қарамағындағы ұйым.

3. Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары (бұдан әрі – Ұйым) – жетім балаларға, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға, қараусыз және панасыз қалған балаларға, сондай-ақ арнаулы әлеуметтік көмекке мұқтаж балаларға тұрғылықты орын бере отырып, тәрбиелеу, білім алу үшін қолайлы жағдайлар жасалатын білім беру жүйесінің ұйымдары Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес көрсетілетін қызметтер.

4. Ұйымдарының түрлері "Білім беру ұйымдары түрлерінің номенклатурасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 22 ақпандағы № 50 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8390 болып тіркелген) айқындалған.

5. Мемлекеттік ұйымдарында оқитын және (немесе) тәрбиеленетін жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар толық мемлекеттік қамтамасыз етіледі.

6. Ұйым өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне, "Білім туралы" Заңына, "Қазақстан Республикасындағы Баланың құқықтары туралы" (бұдан әрі – "Бала құқықтары туралы" Заң) заңдарға, осы Қағидаларға сәйкес жүзеге асырады.

2 тарау. Білім беру ұйымдары қызметінің тәртібі жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар үшін

7. Ұйым тәрбиеленушілердің психофизиологиялық ерекшеліктеріне, денсаулықты сақтау, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың, арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балалардың құқықтары мен мүдделерін қорғау талаптарына сәйкес тәрбие бағдарламасын әзірлейді.

8. Орталықтың міндеттері:

1) мемлекеттік көмек пен қолдауды қажет ететін балаларға жататын орын бере отырып өмір сүру, оқыту және тәрбиелеу үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз ету арқылы білім беру бағдарламаларын игеруге жағдай жасау;

2) тәрбиеленушілердің жақын туыстарын анықтау және оларды жақын туыстарының отбасына қайтару жөнінде шаралар қабылдауда қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын органдарға жәрдем көрсету;

3) тәрбиеленушілерді асырап алушы отбасыларындағы (қорғаншылыққа, патронатқа, асырап алуға, баланы қабылдайтын отбасына) өмірге психологиялық дайындау;

4) кәмелетке толмағандарға, заңды өкілдерге арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж әлеуметтік және психологиялық көмек көрсету;

5) кәмелетке толмағандардың әлеуметтік мәртебесін анықтау бойынша жұмыс;

6) кәмелетке толмағандар арасында қадағалаусыз және панасыз қалудың алдын алу бойынша профилактикалық жұмыс;

7) тұлғаның шығармашылық, рухани және дене мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік және салауатты өмір сүру салтының берік негіздерін қалыптастыру, дара тұлғаны дамыту үшін жағдайларды жасау арқылы зияткерлікті байыту;

8) азаматтық пен елжандылыққа, өз еліне - Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға қарсы кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу;

9) Қазақстан Республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттілігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

10) әлемдік және отандық мәдениеттің жетістіктеріне баурау, қазақ халқы мен басқа да халықтардың тарихын, әдет-ғұрып дәстүрлерін зерделеу, мемлекеттік, орыс, шетел тілдерін білу;

11) оқытудың жаңа технологияларын енгізу, білім беруді ақпараттандыру;

12) тәрбиеленушілерді әлеуметтік қорғауды, медициналық-психологиялық-педагогикалық оңалтуды және әлеуметтік бейімдеуді қамтамасыз ету;

13) тәрбиеленушілерге оқыту, тәрбиелеу, емдеу, әлеуметтік бейімдеу, оңалту және қоғамға кіріктіру үшін жағдай жасауды қамтамасыз ету.

9. Ұйымда балалардың тұрақты және уақытша (күндіз) болуы үшін әртүрлі жастағы және бір жастағы топтар құрылады. Топтардағы балалар саны он бес адамнан аспауы тиіс.

10. Ұйымда медициналық қызмет көрсетуді ұйымның әкімшілігімен және денсаулық сақтау жүйесінің аумақтық ұйымдарымен бірлесіп, балалардың денсаулығын сақтауды, олардың психофизикалық жай-күйін нығайтуды, профилактикалық іс-шараларды жүргізуді, Қазақстан Республикасының халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы заңнамасы талаптарының сақталуын қамтамасыз ететін штаттық медициналық персонал жүзеге асырады.

11. Ұйым мынадай блоктардан тұрады:

1) тұрғын үй-тұрмыстық блок (жатын бөлмелер, сабақтарға арналған сынып, ойын бөлмесі, кинозал, кітапхана, гигиена бөлмелері);

2) медициналық блок;

3) әкімшілік-шаруашылық блок (асхана, қызметтік кабинеттер және шаруашылық үй-жайлар).

12. Ұйымның техникалық жарақтандырылуы кәмелетке толмағандарды тәулік бойы бақылау үшін еркін кіру және ұйымнан тыс шығу мүмкіндігімен қамтамасыз етеді.

13. Медициналық көрсеткіштер бойынша бұл балаларды тәрбиелеу мен оқыту "Бала құқықтары туралы" Заңға сәйкес бөлек жүзеге асырылатын жағдайларды қоспағанда, бір отбасында тұратын немесе туыстық қатынастарда тұратын балалар бір ұйымға жіберіледі.

14. Күн тәртібі тәрбиеленушілердің ұйымда тәулік бойы болуын ескере отырып жасалады.

15. Жалпы білім беретін мектептердегі оқу-тәрбие процесі "Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

Ұйымда тәрбие жұмысы балалар мен ересектердің ынтымақтастығы қағидаттарында тәрбиеленушілердің мүдделерін, бейімділігі мен психофизикалық ерекшеліктерін ескере отырып жүргізіледі.

Жергілікті атқарушы органдар мектеп жасындағы тәрбиеленушілерді тиісті елді мекеннің жалпы білім беретін мектебінде мектебі жоқ ұйымдардың оқуын қамтамасыз етеді.

16. Ұйымда тәрбиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационализм, жоғары мораль мен адамгершілікті қалыптастыруға, сондай-ақ жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға бағытталған түрлі клубтар, секциялар, үйірмелер, студиялар құрылады.

Ұйым тәрбиеленушілердің мүдделерін ескере отырып, жалпы білім беретін мектепте, оқушылар сарайлары мен үйлерінде, жас техниктер мен жас натуралистер станцияларында, Спорт және музыка мектептерінде, мектептен тыс ұйымдарда үйірмелерге, секцияларға баруын қамтамасыз етеді.

17. Мектепке дейінгі жастағы ұйымдардың тәрбиеленушілерін тәрбиелеу, оқыту және олардың күн тәртібі "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің міндетін атқарушының 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14235 болып тіркелген) бекітілген мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес жүзеге асырылады.

18. Ұйымда болған уақытта әрбір тәрбиеленушіге кепілдік беріледі:

1) оның өмірі мен денсаулығын қорғау;

2) оның қадір-қасиетін қорғау;

3) күш көрсету, моральдық немесе психикалық зорлық-зомбылықтың барлық нысандарынан қорғау;

4) оның шығармашылық қабілеттері мен мүдделерін дамыту;

5) дамуында орын алған кемшіліктерді түзетуде білікті көмек алу;

6) оның бейімділігіне, қабілеттеріне, қалауы мен денсаулық жағдайына сәйкес қосымша білім беру, сауықтыру қызметтерін алуға құқығы бар.

19. Ұйым тәрбиеленушілердің мүдделерін ескере отырып, олардың жалпы білім беретін мектепте, оқушылар сарайлары мен үйлерінде, жас техниктер мен жас натуралистер станцияларында, Спорт және музыка мектептерінде, сондай-ақ басқа да қосымша білім беру ұйымдарында үйірмелерге, секцияларға қатысуы арқылы белсенді дамыған жеке тұлғаны қалыптастыруға ықпал етеді.

20. Ұйым тәрбиеленушілердің пікірін ескере отырып, тиісті лицензиясы (рұқсаты) болған кезде білім беру қызметін жүзеге асыратын заңды тұлғалармен шарттар бойынша тәрбиеленушілерді кәсіптік даярлауды жүргізеді.

21. Педагогикалық, әдістемелік және қамқоршылық кеңестер ұйымды алқалық басқару нысандары болып табылады.

22. Ұйымдардың персоналын жинақтау "Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. 2023 жылғы 21 шілдедегі № 224 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33166 болып тіркелген) сәйкес регламенттеледі.

23. Ұйым жергілікті жағдайларға байланысты оқу шаруашылықтарын, оқу-тәжірибе учаскелерін, оқу-өндірістік шеберханаларды құрады.

24. Еңбекке баулу және оқыту оқу шеберханаларында, қосалқы шаруашылықтарда, кәсіпорындарда, ұйымдарда жұмысшы кадрларға қажеттілікке бағдарланған өңірлік, жергілікті жағдайларды негізге ала отырып және психофизикалық дамудың, денсаулықтың, мүмкіндіктердің, сондай-ақ тәрбиеленушілердің мүдделерін ескере отырып, тәрбиеленушіні жеке еңбек қызметі үшін даярлауды қамтитын еңбек бейінін таңдау негізінде жүзеге асырылады.

25. Мемлекеттік ұйым бюджет қаражаты есебінен қаржыландырылады.

26. Ұйымдарды құру, қайта ұйымдастыру және тарату "Білім туралы" Заңның 6-бабы 2-тармағының 6) тармақшасына және 3-тармағының 5) тармақшасына сәйкес жүзеге асырылады.

3-тарау. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы қызметінің тәртібі

27. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығында күнтізбелік жыл ішінде: әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-медициналық, әлеуметтік-психологиялық, әлеуметтік-педагогикалық, әлеуметтік-еңбек, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық қызметтер түріндегі арнаулы әлеуметтік қызметтерді үш жастан он сегіз жасқа дейінгі:

1) жетім балалар;

2) ата-ана құқықтарының шектелуіне немесе олардан айырылуына, ата-аналарының хабар-ошарсыз кетті деп танылуына, олардың қайтыс болды деп жариялануына, әрекетке қабілетсіз (әрекет қабілеті шектеулі) деп танылуына, ата-аналарының бас бостандығынан айыру орындарында жазасын өтеуіне, ата-анасының баланы тәрбиелеуден немесе оның құқықтары мен мүдделерін қорғаудан жалтаруына, оның ішінде ата-аналары өз баласын тәрбиелеу немесе емдеу мекемесінен алудан бас тартқан кезде, оларды уақтылы орналастыру мүмкін болмаған, сондай-ақ олардың өміріне немесе денсаулығына тікелей қатер төнген кезде орган ата-анасынан (олардың бірінен) немесе қамқорлығында болған басқа да адамдардан және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған өзге де жағдайларда іріктеп алынған балалар;

3) ата-аналарын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау үшін үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз және панасыз қалған балалар;

4) арнайы білім беру ұйымдарына жіберілетін балалар;

5) әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға әкеп соққан қатыгездікпен қарау салдарынан арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балалар алады.

28. Осы Қағидалардың 27-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген, білім беру ұйымына жіберілетін кәмелетке толмағандарға органдар мынадай құжаттарды ұсынады:

1) білім басқармасының білім беру ұйымына жіберу туралы бұйрығы;

2) туу туралы куәлік (жеке куәлік) "Азаматтық хал актілері жазбаларын тіркеу пункті" ақпараттық жүйесінде мәліметтер болмаған жағдайда не Қазақстан Республикасынан тыс жерде туылған баланың (балалардың) туу туралы куәлігі электрондық нысанда немесе оның қағаз түріндегі көшірмесі;

3) денсаулық жағдайы және егулер туралы медициналық құжаттар;

4) білім туралы құжаттар (мектеп жасындағы балалар үшін);

5) баланың өмір сүру жағдайларын тексеру актісі;

6) ата-аналары туралы мәліметтер (ата-аналарының қайтыс болуы туралы куәліктердің көшірмелері, соттың шешімі (ата-аналарының ата-ана құқықтарын шектеу немесе айыру туралы, ата-аналарын хабарсыз кетті деп тану, оларды қайтыс болды деп жариялау немесе әрекетке қабілетсіз (әрекет қабілеті шектеулі) деп тану туралы), ауруы туралы анықтама, ата-аналарды іздестіру туралы анықтама және ата-аналарының болмауын немесе олардың өз балаларын тәрбиелеу мүмкін еместігін растайтын басқа да құжаттар);

7) жақын туыстарының бар-жоғы және тұрғылықты жері туралы анықтама;

8) ата-анасы қайтыс болғаннан кейін қалған мүліктің тізімдемесі, оның сақталуына жауапты адамдар туралы мәліметтер;

9) кәмелетке толмағандарға тұрғын үй алаңын бекіту туралы құжаттар.

Осы Қағидалардың 27-тармағының 3) және 5) тармақшаларында көрсетілген кәмелетке толмағандарға:

1) білім басқармасының білім беру ұйымына жіберу туралы бұйрығы;

2) баланың туу туралы куәлігі (жеке куәлігі) (бар болса) "Азаматтық хал актілері жазбаларын тіркеу пункті" ақпараттық жүйесінде мәліметтер болмаған жағдайда не Қазақстан Республикасынан тыс жерде туылған баланың (балалардың) туу туралы куәлігі электрондық нысанда немесе оның қағаз түріндегі көшірмесі;

3) тұрғын үй-тұрмыстық жағдайларын тексеру актісі (тұрғылықты жерін белгілеу кезінде);

4) кәмелетке толмағанға, сондай-ақ оның ата-анасына немесе басқа да заңды өкілдеріне мінездеме (ата-анасы немесе басқа да заңды өкілдері анықталған кезде);

5) білім беру ұйымынан анықтама (мектеп жасындағы балалар үшін);

6) медициналық құжаттар (бар болса-егу паспорты және амбулаториялық карта).

Осы Қағидалардың 27-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмағандарға:

1) арнайы білім беру ұйымына жіберу туралы сот қаулысы.

29. Түнгі уақытта, демалыс немесе мереке күндері осы Қағидалардың 27-тармағының 1), 2), 3) және 5) тармақшаларында көрсетілген кәмелетке толмағандар арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кәмелетке толмағанды арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына қабылдау туралы актінің негізінде орналастырылады, бұл туралы арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының әкімшілігі жиырма төрт сағат ішінде Қазақстан Республикасының прокуратура органдарына жазбаша хабарлайды.

30. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына алкогольдік, есірткілік немесе уытқұмарлық масаң күйдегі кәмелетке толмағандар, сондай-ақ психикалық, мінез-құлықтық бұзылулардың (аурулардың) айқын белгілері бар кәмелетке толмағандар орналастырылмайды.

31. Кәмелетке толмағандарды одан әрі бағып-ұстау не орналастыру туралы мәселені шешу үшін арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының қызметкерлері үш жұмыс күні ішінде қадағалаусыз, панасыз қалу не зорлық-зомбылық, баланың өмірі мен денсаулығына қатыгезбен қарау белгілерінің болуын негіздейтін органдарға ақпарат жібереді.

32. Кәмелетке толмағандар болған алғашқы 24 сағатта арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының қызметкерлері осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баланың жағдайына бастапқы бағалау жүргізеді.

Кәмелетке толмағандар үш тәуліктен астам уақыт болған кезде арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының қызметкерлері осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баланың қажеттіліктеріне терең бағалау жүргізеді

және осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баламен жұмыс істеудің жеке жоспарын жасайды.

33. Кәмелетке толмағандарды қабылдау кезінде оларға бастапқы медициналық тексеру жүргізіледі, арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына келіп түскен сәтте кәмелетке толмағанда бар заттар мен құндылықтар алып қойылады, бұл туралы осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кәмелетке толмағанды арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына қабылдау актісіне жазба жасалады және орталықтан шыққан кезде қайтарылады. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына тазаланбаған киіммен келген кәмелетке толмағандарға сыртқы киімдері мен іш киімдерін ауыстыру жүргізіледі.

34. Консультациялық көмек өз бетінше және өз еркімен жүгінген балаларға және олардың заңды өкілдеріне білім басқармасының жолдамасынсыз көрсетіледі.

35. Тәрбиеленушіні арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығынан басқа ұйымға ауыстыруды Білім басқармасы психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссияның қорытындысы және арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының қолдаухаты негізінде жүзеге асырады. Бұл ретте білім басқармасы ауыстыру туралы тиісті бұйрық дайындайды.

36. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының тәрбиеленушілерін шығару арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының педагогикалық кеңесінің шешімі бойынша, ол болмаған кезде – арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы әкімшілігінің шешімі бойынша жүргізіледі.

Кәмелетке толмағандар шығып қалған жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж қолдау орталығының қызметкерлері осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баламен жеке жұмыс жоспарын аяқтайды.

37. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығынан шығару кезінде кәмелетке толмағандар тұрғылықты жеріне қатаң түрде ата-аналарының немесе басқа да заңды өкілдерінің еріп жүруімен жіберіледі не осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кәмелетке толмағанды қабылдау-беру актісі бойынша кәмелетке толмағанды бейімдеу орталығынан кәмелетке толмағанды шығару туралы бұйрықтың негізінде арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының қызметкерлерінің алып жүруімен одан әрі орналасатын жеріне жеткізіледі.

38. Арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін кәмелетке толмағандар арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының қызметкерлерінің ілесіп жүруімен жеткізіледі.

Кәмелетке толмаған қыздарды алып жүруді тек қана әйел жынысты қызметкер жүзеге асырады.

39. Кәмелетке толмағандар кәмелетке толғанға дейін отбасына тәрбиелеуге орналастыру мүмкін болмаған жағдайда оларға көмек көрсету және оларды одан әрі орналастыру мәселелерін шешу үшін алты айдан аспайтын мерзімде арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығында болады.

40. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына келіп түскен сәттен бастап алты ай ішінде жетім бала және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған бала мәртебесі белгіленген кезде арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына тұрақты тұруға қабылдау осы Қағидалардың 28-тармағына сәйкес белгіленген құжаттар тізбесі негізінде кейіннен отбасына орналастырылғанға дейін жүзеге асырылады.

41. Кәмелетке толмағандардың арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығында болу мерзіміне денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган жариялаған карантин кезеңі, сондай-ақ кәмелетке толмағанның ауруына байланысты денсаулық сақтау ұйымында болу уақыты кірмейді.

42. Тәрбиеленушіні арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығынан ауыстырған (шығарған) кезде жеке істер тәрбиеленуші тұратын және оқитын ұйымның өкіліне беріледі, ол туралы журналға тиісті жазба жазылады.

43. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығында қызметтер (бөлімдер) ұйымдастырылады):

1) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды психологиялық және құқықтық қолдау және арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының түлектерін интернаттан кейінгі сүйемелдеу қызметі (бөлімі);

2) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды отбасылық орналастыруға жәрдемдесу және асырап алушы ата-аналарды сүйемелдеу қызметі (бөлімі).

44. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды психологиялық және құқықтық қолдау қызметінің (бөлімінің) міндеттері:

1) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балалардың жеке және зияткерлік дамуына жәрдемдесу, өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;

2) тез дамып келе жатқан ақпараттық қоғам жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларға, олардың табысты әлеуметтенуіне психологиялық көмек көрсету;

3) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж әрбір балаға оның жеке басын психологиялық-педагогикалық зерттеу негізінде көзқарасты дараландыруға ықпал ету;

4) психологиялық диагностика жүргізу және арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж тәрбиеленушілер мен балалардың шығармашылық әлеуетін дамыту;

5) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балалардың психологиялық қиындықтары мен проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;

6) ата-аналар мен орталық қызметкерлеріне психологиялық проблемаларды шешуде және оқу-тәрбие жұмысының оңтайлы әдістерін таңдауда консультациялық көмек көрсету;

7) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қабылдаушы отбасылардағы өмірге психологиялық даярлауды жүзеге асыру.

45. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының тәрбиеленушілерін отбасылық орналастыруға жәрдемдесу және арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығының түлектерін интернаттан кейінгі сүйемелдеу және асырап алушы ата-аналарды сүйемелдеу қызметінің (бөлімінің) міндеттері:

1) баланы отбасына қайтару мақсатында арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балалардың ата-аналарымен жұмысты жүзеге асыру;

2) жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды өз отбасына тәрбиелеуге қабылдауға тілек білдірген, Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын Қазақстан Республикасының азаматтарын психологиялық даярлауды жүзеге асыру;

3) отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқықтарын іске асыру үшін арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды ата-ана қамқорлығынан айырылуының нақты мән-жайларын анықтау бойынша жұмыстарды жүзеге асыру;

4) жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды өз отбасына тәрбиелеуге қабылдауға және қабылдауға тілек білдірген Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын азаматтарға консультациялық көмек көрсету;

5) жетім балаларды және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды өз отбасына тәрбиелеуге қабылдаған отбасыларға психологиялық, консультациялық және өзге де көмек көрсету;

6) арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қабылдаушы отбасына орналастыру бойынша органдармен жұмысты жүзеге асыру;

7) жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған ұйымдардың түлектеріне дербес өмірге бейімделуге жәрдем көрсету;

8) жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған ұйымдар түлектерінің құқықтары мен мүдделерін қорғауға жәрдемдесу;

9) өзін-өзі қамтамасыз ету проблемаларын шешуде, арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаждықтың алдын алу мүмкіндіктерін іске асыруда қолдау;

10) еңбекқорлықты, салауатты өмір салтын, мінез-құлық мәдениетін, заңға бағыну дағдыларын қалыптастыру.

46. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығында қажеттілікке қарай басқа да қызметтер (бөлімдер) құрылады.

47. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы қызметі арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаждықтың алдын алу жөніндегі шараларды жүзеге асырумен байланысты заңды тұлғаларға ақпараттық, консультациялық, делдалдық қызметтер көрсетеді.

48. Арнаулы әлеуметтік көрсетілетін қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталықтары Қазақстан Республикасы Әлеуметтік кодексінің 133-бабы 1-тармағының 1), 2), 3) және 9) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша арнаулы әлеуметтік көрсетілетін қызметтерге мұқтаж балаларды тәрбиелеуге қабылдаған отбасыларға жетім балаларға, ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес әлеуметтік, құқықтық, психологиялық, педагогикалық көмек көрсетуге бағытталған шаралар кешенін жүзеге асырады.

4 тарау. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығы қызметінің тәртібі

49. Мектеп жасындағы тәрбиеленушілер ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығында немесе арнайы білім беру ұйымдарында немесе тиісті елді мекеннің жалпы білім беретін мектебінің арнайы түзету сыныптарында білім алады.

50. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығының мектепке дейінгі бөлімше (топтар) орталықта мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балалардың туыстық қатынастарын сақтау мақсатында құрылады.

51. Мектепке дейінгі бөлімше (топтар) өз қызметінде осы Қағидаларды басшылыққа алады.

52. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау орталықтарында балаларды оқыту және тәрбиелеу Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген) бекітілген Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларына, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 03 сәуірдегі № 115 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген) бекітілген Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау

курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларына, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8275 болып тіркелген) бекітілген Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарларына, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14235 болып тіркелген) бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

53. Білім алушылардың бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу бағдарламаларын меңгеруін бақылау мақсатында білім беру ұйымдары "Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, оларды аралық және қорытынды аттестаттауды өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5191 болып тіркелген) сәйкес білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды және қорытынды аттестаттауды жүзеге асырады.

54. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау орталығындағы жалпы білім беретін сыныптардың саны санитариялық нормаларды ескере отырып, білім беру процесі үшін жасалған жағдайларға байланысты және қажеттілікке (санға) қарай айқындалады.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау орталығында сыныптардың толымдылығы 20 адамды құрайды.

55. Сыныпты 2 топқа бөлу қалалық жалпы білім беру ұйымдарында в сыныбын 24 және одан да көп білім алушылар, ал ауылдық ұйымдарда – 20 және одан да көп білім алушылар толтырған кезде жүзеге асырылады:

оқыту қазақ тілінде жүргізілмейтін 1-11 сыныптардағы қазақ тілі бойынша;

қазақ әдебиеті бойынша оқыту қазақ тілінде жүргізілмейтін 5-11 сыныптарда;

қазақ және ұйғыр, тәжік және өзбек тілдерінде оқытатын 3-11 сыныптарда орыс тілінен;

1-11 сыныптарда шет тілі бойынша;

информатика бойынша 5-11 сыныптарда;

бейіндік пәндер бойынша;

5-11 сыныптардағы технология бойынша (сыныптың толымдылығына қарамастан ұлдар мен қыздар топтары);

дене шынықтыру бойынша 5-11 сыныптарда.

56. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау орталығында Мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған арнайы мектеп немесе (түзету) топтар (

сыныптар) ашылады. Балаларды осы мектепке немесе топтарға (сыныптарға) айқындау психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссияның қорытындысы негізінде ғана жүзеге асырылады.

57. Денсаулық мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған арнайы (түзету) сыныптарының 1-11 сыныптарының толықтырылуы 12 білім алушыға дейін белгіленеді. Дайындық сыныбының толықтырылуы 8 адамнан аспауы тиіс.

Орташа ақыл-ой кемістігі бар балалар мен 3-тен 6 адамға дейін аралас ақауы бар балаларға арналған сыныптардың толықтырылуы.

58. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау орталығының түлектері "Білім туралы құжаттардың түрлерін, білім туралы мемлекеттік үлгідегі құжаттардың нысандарын және оларды есепке алу мен беру қағидаларын, білім туралы өзіндік үлгідегі құжаттардың мазмұнына қойылатын негізгі талаптарды және оларды есепке алу мен беру қағидаларын, сондай-ақ білім беру ұйымдарында білім алуды аяқтамаған адамдарға берілетін анықтаманың нысанын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 28 қаңтардағы № 39 бұйрығына (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 27 ақпанда № 10348 тіркелді) сәйкес мемлекеттік үлгідегі аттестат алады.

59. Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау, кәсіптік-еңбекке оқыту бойынша арнайы сабақтар сыныпты 2 топқа бөле отырып жүргізіледі. Бұл топтарды жинақтау білім алушылардың танымдық, психофизикалық ерекшеліктерін, дәрігердің ұсынымдарын ескере отырып жүргізіледі. Кәсіптік-еңбекке оқыту бойынша топтардың толымдылығы 5-тен 7 адамға дейін.

60. Логопедтік сабақтар, емдік дене шынықтыру (бұдан әрі - ЕДШ), психомоториканы және сенсорлық процестерді дамыту бойынша топтарды жинақтау сөйлеу, қозғалыс және басқа да бұзылулардың біркелкілігі мен айқындылығын ескере отырып, Ал ЕДШ сабақтарында медициналық ұсынымдарға сәйкес жүргізіледі. Кесте бойынша сағаттар күннің бірінші және екінші жартысында беріледі. Сабақтың ұзақтығы-бір білім алушыға оқу уақытының 15-20 минуты.

ЕДШ бойынша сабақтар білім алушылармен 3-5 адамнан тұратын топтарда өткізіледі. Сөйлеуді түзету бойынша логопедиялық сабақтар 2-4 адамнан тұратын топтарда, сондай-ақ жеке ұйымдастырылады.

61. Егер ақыл-ой кемістігінің күрделі нысандары бар білім алушылар жекелеген пәндер бойынша оқу бағдарламасын меңгермесе, оларды оқыту жеке жоспар бойынша жүргізіледі және олардың жеке ілгерілеуіне сәйкес бағаланады. Орталықтың педагогикалық кеңесі үлгермеу себептерін зерделеу туралы деректер негізінде балаларды жеке жоспар бойынша оқытуға көшіру туралы шешім қабылдайды. Жекелеген пәндер бойынша жеке жоспарларды педагогтер әрбір оқу жылына жасайды және оларды педагогикалық кеңес бекітеді.

62. Орталықтың оқу-тәрбие қызметі "Білім туралы" Заңның 5-бабының 14) тармақшасына сәйкес мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде әзірленген оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

63. Оқу аптасының ұзақтығын білім беруді басқарудың тиісті органының келісімі бойынша педагогикалық кеңес белгілейді және орталықтың жарғысында бекітіледі.

64. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығы "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) бекітілген білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес қазақ тілін білуді, сондай-ақ орыс тілін, шет тілдерінің бірін оқытуды қамтамасыз етеді.

65. Еңбекке баулу және тәрбиелеу жергілікті жағдайлар мен қажеттіліктерді ескере отырып, оқытуды қоғамдық пайдалы, өнімді еңбекпен біріктіру, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларға қатысу, клубтар мен үйірмелердегі, оқу шеберханаларындағы, қосалқы шаруашылықтағы, оқушылар кооперативтеріндегі, басқа да оқушылар бірлестіктеріндегі, кәсіпорындардағы, фермерлік шаруашылықтардағы жұмыстар негізінде жүзеге асырылады.

66. Тиісті жағдайлар болған кезде білім алушы тәрбиеленушілерге оқу-өндірістік шеберханаларда, зертханаларда, оқу шаруашылықтарында, оқушы орындарында, құрылыс объектілерінде, егістіктерде, Тапсырыс беруші кәсіпорындардың, жұмыс берушілердің фермаларында белгіленген тәртіппен біліктілік беру туралы куәлік (куәлік) бере отырып, кәсіптік және өндірістік оқыту ұйымдастырылуы мүмкін.

67. Кәсіптік практиканың түрлері, мерзімдері мен мазмұны "Білім туралы" Заңның 38-бабының 2) тармақшасына сәйкес техникалық және кәсіптік білім беретін оқу орындарының оқу жоспарлары мен бағдарламаларында айқындалады.

68. Тәрбиеленушілердің тәрбие, еңбек, спорт, мәдени-бұқаралық жұмыстардың әртүрлі нысандарына қатысуы балалар мен ересектердің ынтымақтастығы қағидатына, қызығушылықтарды, бейімділіктер мен психофизикалық ерекшеліктерді ескере отырып, ұжымдық іс-әрекетке жеке және сараланған көзқарастардың үйлесуі негізінде құрылады.

69. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығында тәрбиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационализм, жоғары мораль мен адамгершілікті қалыптастыруға, сондай-ақ жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға бағытталған түрлі клубтар, секциялар, үйірмелер, студиялар құрылады.

70. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығының тәрбиеленушілері өз базасында кәсіподақ, мәдени-ағарту, мектептен тыс, спорттық

және басқа да ұйымдар құратын музыкалық, көркем, спорттық және басқа да мектептердегі, түрлі үйірмелер мен секциялардағы сабақтарға қатыса алады, конкурстарға, олимпиадаларға, спартакиадаларға, көрмелерге, байқауларға және мектеп оқушыларымен бұқаралық іс-шаралардың басқа да нысандарына қатысалады.

71. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығына барлық күнтізбелік жыл ішінде қабылданады:

1) жетім балалар;

2) ата-ана құқықтарының шектелуіне немесе одан айырылуына, ата-аналарының хабарсыз кетті деп танылуына, олардың қайтыс болды деп жариялануына, әрекетке қабілетсіз (әрекет қабілеті шектеулі) деп танылуына, ата-анасының бас бостандығынан айыру орындарында жазасын өтеуіне, ата-анасының баланы тәрбиелеуден немесе оның құқықтары мен мүдделерін қорғаудан жалтаруына, оның ішінде ата-анасының өз баласын тәрбиелеу немесе емдеу мекемесінен алудан бас тартуына, сондай-ақ ата-анасының қамқорлығы болмаған өзге де.

72. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығына айқындау үшін білім басқармасының мынадай құжаттарды қоса бере отырып, ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығына жіберу туралы жолдамасы негіз болып табылады:

1) туу туралы куәлік (жеке куәлік) "Азаматтық хал актілері жазбаларын тіркеу пункті" ақпараттық жүйесінде мәліметтер болмаған жағдайда не Қазақстан Республикасынан тыс жерде туылған баланың (балалардың) туу туралы куәлігі электрондық нысанда немесе оның қағаз түріндегі көшірмесі;

2) денсаулық жағдайы және егулер туралы медициналық құжаттар;

3) білім туралы құжаттар (мектеп жасындағы балалар үшін);

4) баланың өмір сүру жағдайларын тексеру актісі;

5) ата-аналары туралы мәліметтер (ата-аналарының қайтыс болуы туралы куәліктердің көшірмелері, соттың шешімі (ата-аналарының ата-ана құқықтарын шектеу немесе айыру туралы, ата-аналарын хабарсыз кетті деп тану, оларды қайтыс болды деп жариялау немесе әрекетке қабілетсіз (әрекет қабілеті шектеулі) деп тану туралы), ауруы туралы анықтама, ата-аналарды іздестіру туралы анықтама және ата-аналарының болмауын немесе олардың өз балаларын тәрбиелеу мүмкін еместігін растайтын басқа да құжаттар);

6) жақын туыстарының бар-жоғы және тұрғылықты жері туралы анықтама;

7) ата-анасы қайтыс болғаннан кейін қалған мүліктің тізімдемесі, оның сақталуына жауапты адамдар туралы мәліметтер;

8) кәмелетке толмағандарға тұрғын үй алаңын бекіту туралы құжаттар;

9) психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссияның қорытындысы.

73. Тәрбиеленушіні ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығынан басқа ұйымға ауыстыруды Білім басқармасы

психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссияның қорытындысы және орталықтың қолдаулаты негізінде жүзеге асырады. Бұл ретте білім басқармасы ауыстыру туралы тиісті бұйрық дайындайды.

74. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығының тәрбиеленушілерін шығару орталықтың педагогикалық кеңесінің шешімі бойынша, ол болмаған жағдайда – орталық әкімшілігінің шешімі бойынша жүргізіледі.

75. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығынан тәрбиеленушіні ауыстыру (шығару) кезінде жеке істер тәрбиеленуші тұратын және оқитын ұйымның өкіліне беріледі, ол туралы журналға тиісті жазба жазылады.

76. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды қолдау орталығы жергілікті жағдайларға байланысты оқу шаруашылығын, оқу-тәжірибе учаскесін, оқу-өндірістік шеберханаларды құра алады.

5 тарау. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығы қызметінің тәртібі

77. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу Орталығына қабылданады:

1) ата-аналарын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау үшін үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз және панасыз қалған;

2) оларды уақтылы орналастыру мүмкін болмаған жағдайда, сондай-ақ олардың өмірі мен денсаулығына тікелей қатер төнген кезде орган ата-анасынан (олардың бірінен) немесе қамқорлығында болған басқа да адамдардан іріктеп алған ата-аналарының немесе оларды алмастыратын адамдардың қамқорлығынсыз қалған балалар;

3) арнайы білім беру ұйымдарына жіберілетін балалар;

4) әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға әкеп соққан қатыгездікпен қарау салдарынан арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балалар.

78. Кәмелетке толмағандарды кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына орналастыру үшін негіздер:

1) осы Қағидалардың 77-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмағандарға қатысты сот қаулысы;

2) осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген кәмелетке толмағандарға қатысты білім басқармасының жолдамасы;

3) кәмелетке толмағанды (оларды) осы Қағидалардың 77-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына жеткізген адамның өтініші.

79. Осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген кәмелетке толмағандар түнгі уақытта, демалыс немесе мереке күндері осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кәмелетке толмағанды кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына қабылдау туралы актінің негізінде кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына орналастырылады, бұл туралы жиырма төрт сағат ішінде

кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының әкімшілігі прокуратура органдарына жазбаша хабарлайды.

80. Осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген кәмелетке толмағандарды одан әрі күтіп-бағу не орналастыру туралы мәселені шешу үшін кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының қызметкерлері үш тәулік ішінде баланың өмірі мен денсаулығына қатер төндіретін қадағалаусыз, панасыз қалу не зорлық-зомбылық, қатыгездік белгілерінің болуын негіздейтін білім басқармасына ақпарат жібереді.

81. Білім басқарма үш жұмыс күні ішінде кәмелетке толмағанды кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына орналастыру туралы жолдамасы дайындайды.

Білім басқарманың жолдамасы бойынша кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына орналастырылған кәмелетке толмағандар көрсетілген білім басқарманың қаулысы негізінде ғана шығарылады.

82. Кәмелетке толмағандар болған алғашқы 24 сағатта кәмелетке толмағандарды кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының қызметкерлері осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баланың жағдайына бастапқы бағалау жүргізеді.

Кәмелетке толмағандар үш тәуліктен астам уақыт болған кезде кәмелетке толмағандарды кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының қызметкерлері осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баланың қажеттіліктеріне терең бағалау жүргізеді және осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баламен жұмыс істеудің жеке жоспарын жасайды.

83. Кәмелетке толмағанды қабылдау және оның кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығынан шығуы кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығы директорының бұйрығымен ресімделеді.

Кәмелетке толмағандар шығып қалған жағдайда кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының қызметкерлері осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша баламен жеке жұмыс жоспарын аяқтайды.

84. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына қабылданатын кәмелетке толмағандар туралы деректер осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жеткізілген кәмелетке толмағандарды есепке алу журналында тіркеледі.

Кәмелетке толмағанның сауалнамалық деректері және кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына орналастыру себептері нақтыланғаннан кейін оған осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша есептік-статистикалық карточка ресімделеді.

85. Осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген кәмелетке толмағандар оларға көмек көрсету және оларды одан әрі орналастыру мәселелерін шешу үшін үш айдан аспайтын мерзімде кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында болады.

86. Кәмелетке толмағандардың кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында болу мерзіміне Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган жариялаған карантин кезеңі, сондай-ақ кәмелетке толмағанның ауруына байланысты стационарлық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымында болу уақыты кірмейді.

Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының әкімшілігі, органдар баланың одан әрі өмір сүруі үшін оның мәртебесін растайтын құжаттарды жинау жөнінде барлық қажетті шараларды қабылдайды:

1) білім басқармасының өмірлік қиын жағдайда жүрген балаларды қолдау орталығына жіберу туралы жолдамасы;

2) туу туралы куәлік (жеке куәлік) "Азаматтық хал актілері жазбаларын тіркеу пункті" ақпараттық жүйесінде мәліметтер болмаған жағдайда не Қазақстан Республикасынан тыс жерде туылған баланың (балалардың) туу туралы куәлігі электрондық нысанда немесе оның қағаз түріндегі көшірмесі;

3) денсаулық жағдайы және егулер туралы медициналық құжаттар;

4) білім туралы құжаттар (мектеп жасындағы балалар үшін);

5) баланың өмір сүру жағдайларын тексеру актісі;

6) ата-анасы туралы мәліметтер (ата-анасының қайтыс болуы туралы куәліктердің көшірмелері, ата-анасының ата-ана құқықтарын шектеу немесе одан айыру туралы, ата-анасын хабарсыз кетті немесе әрекетке қабілетсіз (әрекет қабілеті шектеулі) деп тану, оларды қайтыс болды деп жариялау туралы сот шешімі, ауруы туралы анықтама, ата-анасын іздестіру туралы анықтама, адасқан (тастанды) баланы жеткізу туралы акт, ата-ана құқықтарынан бас тарту және баланы асырап алуға келісу туралы өтініш, баланы Денсаулық сақтау ұйымында қалдыру туралы, патронаж туралы акт және ата-анасының жоқтығын немесе олардың өз балаларын тәрбиелеу мүмкін еместігін растайтын басқа да құжаттар);

7) аға-інілерінің, апа-сіңлілерінің (қарындастарының) және басқа да жақын туыстарының тұратын мекенжайы, телефоны, жұмыс орны көрсетілген олардың бар-жоғы және тұрғылықты жері туралы анықтама;

8) ата-анасы қайтыс болғаннан кейін қалған мүліктің тізімдемесі, оның сақталуына жауапты адамдар туралы мәліметтер;

9) кәмелетке толмағандарға тұрғын үйді бекіту туралы құжаттар, кезек нөмірін көрсете отырып, мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғын үй алу үшін есепке қою туралы мәліметтер;

10) ата-аналарда жылжымайтын мүліктің болуы туралы мәліметтер;

11) әлеуметтік жәрдемақы алатын баланың атына жеке шот ашу туралы шарттың көшірмесі (болған жағдайда), алименттерді өндіріп алу туралы сот шешімінің көшірмесі (ата-анасы немесе оны алмастыратын адам балаға алған кезде);

12) психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссияның қорытындысы;

13) балаға арналған сауалнама.

87. Осы Қағидалардың 77-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмағандар сот қаулысы бойынша кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында болады, бірақ арнайы білім беру ұйымына жіберу туралы сот шешімі заңды күшіне енген кезеңнен аспайды.

88. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына алкогольдік, есірткілік немесе уытқұмарлық масаң күйдегі кәмелетке толмағандар, сондай-ақ психикалық, мінез-құлықтық бұзылулардың (аурулардың) айқын белгілері бар кәмелетке толмағандар орналастырылмайды.

89. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында кәмелетке толмағандармен профилактикалық және бейімдеу жұмыстары жүргізіледі.

90. Ұстаудың белгіленген тәртібін бұзған кәмелетке толмағандармен психолог жеке тәрбие жұмысын жүргізеді, бұл туралы кәмелетке толмағанның жеке ісіне тиісті жазба жасалады.

91. Кәмелетке толмағандарды қабылдау кезінде оларға бастапқы медициналық тексеру жүргізіледі, кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына келіп түскен сәтте кәмелетке толмағанда бар заттар мен құндылықтар алып қойылады, бұл туралы осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кәмелетке толмағанды кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына қабылдау актісіне жазба жасалады және орталықтан шыққан кезде қайтарылады. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына тазаланбаған киіммен келген кәмелетке толмағандарға сыртқы киімдері мен іш киімдерін ауыстыру жүргізіледі.

92. Білім беру процесі "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес және кәмелетке толмағандардың кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында болу уақытын, оқу даярлығының деңгейін ескере отырып ұйымдастырылады. Қажет болған жағдайда кәмелетке толмағандардың білім алу нысаны туралы шешім психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның келісімі бойынша қабылданады.

93. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына орналастырылған кәмелетке толмағандарға осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жеке істер жүргізіледі, олардың түпнұсқалары одан әрі орналасатын жеріне жіберіледі.

94. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында ұсталатын кәмелетке толмағандармен профилактикалық және бейімдеу жұмысын ұйымдастыру үй-жайдың негіздеріне, педагогикалық елеусіздік дәрежесіне, жасына, отбасы-тұрмыстық жағдайларына қарай жүзеге асырылады.

95. Арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін кәмелетке толмағандармен құқықтық оқыту және арнаулы білім беру ұйымында болудың алдағы жағдайларына әлеуметтік-педагогикалық бейімдеу бойынша жұмыс жүргізіледі.

96. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығынан шығару кезінде кәмелетке толмағандар тұрғылықты жеріне қатаң түрде ата-аналарының немесе басқа да заңды

өкілдерінің еріп жүруімен жіберіледі не осы Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кәмелетке толмағанды қабылдау-беру актісі бойынша кәмелетке толмағанды бейімдеу орталығынан кәмелетке толмағанды шығару туралы бұйрықтың негізінде кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының қызметкерінің алып жүруімен одан әрі орналасатын жеріне жеткізіледі.

97. Арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін кәмелетке толмағандар кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының қызметкерінің ілесіп жүруімен жеткізіледі.

Кәмелетке толмаған қыздарды алып жүруді тек қана әйел жынысты қызметкер жүзеге асырады.

98. Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығынан шығатын кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының әлеуметтік педагогының алып жүруімен кәмелетке толмағандарды орналастыру орнына тегін жол жүрумен және тамақ өнімдерімен немесе жол жүру уақытына ақшалай ұстаумен қамтамасыз етіледі.

99. Кәмелетке толмаған баланы кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығынан шығарған кезде оның ата-анасына немесе басқа да заңды өкілдеріне кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында болғаны туралы, денсаулық жағдайы туралы анықтамалар, үлгерімі туралы табель, психологиялық-педагогикалық мінездеме беріледі.

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
1-қосымша

Кәмелетке толмағанды арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына орналастыру туралы акт

20__ жылғы " __ " _____ Қала, аудан _____

Мен, _____

(лауазымы, атағы, тегі, әкесінің аты)

(орталықтың атауы)

(кәмелетке толмағанды жеткізген тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты)

(бар болған жағдайда), жұмыс орны, лауазымы, мекенжайы, телефоны)

(кәмелетке толмағанды анықтаған орын, уақыт және жағдайлар)

_____ анықталған, кәмелетке толмағанды жеткізгені
туралы акт жасалады.

Кәмелетке толмағанның белгілері _____
(бойы, салмағы, жасы, сөйлей білуі ерекше

_____ белгілері (меңдер, тыртықтар т.б.) денесіндегі жаңа жарақаттар,

_____ зорлық әрекеттерінің белгілері)

Кәмелетке толмағаннан алынды

_____ (шыққан кезде қайтарылуға жататын

_____ заттар, бағалы заттар және құжаттар)

_____ (кәмелетке толмағанның тегін, аты-жөнін, жасын, ата-аналарын немесе басқа заңды тұлғаларын, тұрғылықты жерін, жұмыс

_____ орнын, ата-анасының лауазымын, маңызы бар басқада деректерді) (сыртынан қарағанда кәмелетке толмағанның дені сау, ауру, дене жарақаты бар)

_____ анықтау мүмкін болды
Қолы

_____ (актіні толтырған лауазымды адамның лауазымы, атағы, тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда))

_____ (кәмелетке толмағанды жеткізген тұлғаның тегі)

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
2-қосымша

Жағдайды бастапқы бағалау және баланың қажеттіліктерін терең бағалау нысаны

Баланың деректері (тегі, аты, жынысы және жасы):	Жеке іс нөмірі:
Бастапқы бағалауды жүргізген қызметкерлердің тегі және аты: әлеуметтік педагог: педиатр дәрігер: тәрибиеші: психолог:	

Әлеуметтік педагог (баланың жағдайын бастапқы бағалау):

1. Үйде және отбасында баланың жағдайын бағалау (ата-аналар немесе заңды өкілдер өз міндеттерін орындай ма, отбасында баланың пікірімен санаса ма, баланың атын атай ма, бала отбасында физикалық немесе басқа зорлық-зомбылыққа ұшырай ма және тағы басқалар):

2. Баланың өз туыстарымен және достарымен қарым-қатынасын бағалау (бала жақын туыстарын біле ме, баланың отбасы мүшелерінің бір-біріне деген сүйіспеншілігі бар ма, баланың достары бар ма және тағы басқалар):

3. Ұйымға түсу саны:

4. Баланың әлеуметтік, құқықтық, медициналық, психологиялық-педагогикалық қажеттіліктерін бағалау: Әлеуметтік (тұрғын үймен қамтамасыз ету, жәрдемақы алу және тағы басқалар.):

Құқықтық (құжаттарының болуы, құқықтық мәртебесі және тағы басқалар):

Медициналық (денсаулық жағдайы, ерекше күтім, қатыгездік көрсету белгілері, тыйым салынған алкогольдік/есірткілік заттарды пайдалану және тағы басқалар.):

Психологиялық (баланың/отбасының мінез-құлық/жеке тұлғалық ерекшеліктері):

Білім беру (оқу орны, үлгерімі, қосымша біліммен қамтылуы, білім беру қызметтеріне қажеттілігі):

5. Қызметкерлердің жалпы бағасы және тұжырымдары:

6. Дереку іс-әрекет ету қажет:

Ескертпе: тек бастапқы бағалау үшін толтырылады

Педиатр-дәрігер (баланың қажеттіліктерін бағалауды терең бағалау):

7. Медициналық қажеттіліктерді бағалау (денсаулық жағдайы, ерекше күтім, қатыгездік көрсету белгілері, тыйым салынған алкогольдік/есірткілік заттарды пайдалану және тағы басқалар.):

Тәрбиеші (баланың қажеттіліктерін бағалауды терең бағалау):

8. Баланың психологиялық-педагогикалық қажеттіліктерін бағалау:

Қауіпсіздік (Балада қауіпсіз мінез-құлық қаншалықты қалыптасқан? Бала биіктіктен секіре ме? Жолды тыйым салынған жерден кесіп өте ме? Суық ауа райында жалаңаш жүре ме? Бейтаныс адамдармен сөйлесе ме? Әлеуметтік желілерде өзі туралы жеке мәліметтерімен бөлісе ме? тағы басқалар.)

Әлеуметтік және өз-өзіне қызмет көрсету дағдылары (Бала гигиеналық процедураларды қалай орындайды (өз бетінше, ересектер тарапынан көмек көрсетуін, қарап тұруын, қадағалауын, еске салып тұруын қажет ете ме)? Бала үй тұрмысына қаншалықты бейімделген (ол не істей алады, не істегенді ұнатады)? Бала қалай киінеді (киім жасына, жынысына, мәдениетіне, дініне, жағдайына сай ма)?

Отбасылық және әлеуметтік байланыстар (Бала айналасындағы адамдармен қалай қарым-қатынасқа түседі? Бала қай жастағы балалармен қарым-қатынасқа түскенді жөн көреді? Бала жақын ересектермен және балалармен достық және сенімге негізделген қарым-қатынастарды қалай орнатады? Бала қақтығыс жағдайында өзін қалай ұстайды? Бала қандас туыстарымен қарым-қатынасын сақтай ма, қарым-қатынас тәсілдері қандай?)

Эмоциялық және мінез-құлықтық дамуы (Баланың көңіл-күйі көбінесе қандай? Көңіл-күйінің өзгеруіне қандай оқиғалар түрткі болуы мүмкін? Көңіл-күйінің өзгеруі баланың мінез-құлқына қалай әсер етеді? Балада қандай жағымды және жағымсыз қылықтары бар, олар мінез-құлқында қалай көрініс береді?)

Сәйкестендіру (Бала өз отбасы, ұлты, мәдениеті, ана тілі, діні туралы не біледі және қандай көзқараста? Ол өз мінез-құлқында салт-дәстүрді, наным-сенімдерді ұстана ма?)

Білім беру және оқыту (Бала қай мектепте және қандай бағдарлама бойынша оқиды? Баланың оқу барысына көзқарасы қандай, оқу үлгерімі қандай? Үй тапсырмасын қалай орындайды? Баланың сүйікті пәндері қандай, қиналатын пәндері қандай? Сондай нәнді оқуда қандай қиындықтар туындайды? Бала бос уақытында немен шұғылданады және немен айналысады? Баланың қандай қабілеттері, жеңістері, жетістіктері бар?)

Психолог (баланың қажеттіліктерін бағалауды терең бағалау):

9. Баланың психологиялық қажеттіліктерін бағалау:

Психологиялық хал-жағдайы (көбінесе басым болатын көңіл-күйі, қауіпсіздік сезімі)

Басынан өткен психологиялық соққылардың салдары (Бала қандай психологиялық соққыларға шалдыққан (бауыр басу соққысы, қатыгездік көру соққысы, айырылу соққысы, тағы басқалар.), олар қалай көрініс береді (депрессия, агрессияшыл реакциялар, төмен үлгерім, тағы басқалар.)?

Өзін-өзі бағалау, тұлғалық ерекшеліктері (Баланың өзі туралы қандай түсінігі бар? Баланың өзіне деген көзқарасы қандай? Баланың темпераменті қалай (қалай көрініс береді)? Баланың мінезі қандай (қалай көрініс береді)?)

Қандас туыстарына, жақындарына көзқарасы: (Баланың туыстық байланыс, үлкен әулет (анасы жағынан, әкесі жағынан) туралы түсінігі қандай? Баланың анасына, әкесіне, бауырларына, ата-әжесіне, тағы басқалар көзқарасы (естеліктері, уайым-қайғылары) қандай? Қандас туыстарымен араласып тұра ма (қаншалықты жиі, қалай (көзбе-көз, әлеуметтік желілер арқылы, тағы басқалар, араласу бастамасын өзі көтере ме/араласқысы келмей ме)? Туыстарымен көріскенге дейін және содан кейін өзін қалай сезінеді? Бала отбасына оралу туралы қандай ойда, қандай сезімдер көрсетеді? Орын басушы отбасына (туыстарының қамқорлығы, асырап алушы отбасы, патронат) орналастыру мүмкіндігін қарастыра ма?)

10. Қызметкерлердің жалпы бағасы және тұжырымдары:

Қызметкерлердің қолы:

Күні:

Ұйым басшысы тарапынан бекітілген:

Күні:

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
3-қосымша

Баламен жеке жұмыс жоспары

1. Жеке мәліметтер

Баланың аты-жөні:	
Жеке істің нөмірі:	
Баланың туған күні:	
Ата-аналардың/заңды өкілдердің аты-жөні, мекен-жайы және телефоны (-дары):	
Баланың аға-інілері мен апа-сіңлілері, байланыс деректері:	
Өзге туыстары, байланыс деректері:	
Оқу орны/тәрбиеші/мұғалім:	
Баланың қосымша қажеттіліктері бар ма (мысалы, арнайы білім алу қажеттіліктері; қарым-қатынастағы қиындықтар)	
Жауапты қызметкер	

2. Тараптардың пікірлері, тілектері мен сезімдері

Баланың өз жағдайына қатысты көзқарастары, тілектері мен сезімдері қандай?	Баланың жағдайы туралы ата-анасының/заңды өкілдерінің пікірі қандай?
--	--

3. Балаға күтім жасау ұйымының түрі

Қандас отбасымен қайта қосылуы немесе асырап алушы отбасына орналасуы баланың мүдделері мен қалауына сәйкес келе ме?
Бала мен оның ата-анасы және баланың өміріндегі басқа да маңызды адамдар арасындағы байланысты сақтау туралы кез-келген уағдаластықты сипаттаңыз.

4. Әлеуметтік педагог

1. Баланың өмірін ұйымдастыру: баланы қандас отбасына беру/орын басушы отбасына орналастыруға дайындау/жасөспірімді өз бетінше өмір сүруге дайындау (қажеттісінің астын сызыңыз)

--	--	--	--	--

Жауапты тұлғалар, қажетті ресурстар және олардың көздері:	Белгіленген тапсырмаларды орындау көрсеткіштері:	Іс-шаралар:	Аяқтау мерзімдері:	Нәтиже (аяқтау мерзімі біткен соң):
Сәйкестендіру (тапсырманы жазыңыз):				
Жауапты тұлғалар, қажетті ресурстар және олардың көздері:	Белгіленген тапсырмаларды орындау көрсеткіштері:	Іс-шаралар:	Аяқтау мерзімдері:	Нәтиже (аяқтау мерзімі біткен соң):
Білім беру және оқыту (тапсырманы жазыңыз):				
Жауапты тұлғалар, қажетті ресурстар және олардың көздері:	Белгіленген тапсырмаларды орындау көрсеткіштері:	Іс-шаралар:	Аяқтау мерзімдері:	Нәтиже (аяқтау мерзімі біткен соң):
Басқасы (тапсырманы жазыңыз):				

Психолог:

Психологиялық хал-жағдайы (тапсырманы жазыңыз):				
Жауапты тұлғалар, қажетті ресурстар және олардың көздері:	Белгіленген тапсырмаларды орындау көрсеткіштері:	Іс-шаралар:	Аяқтау мерзімдері:	Нәтиже (аяқтау мерзімі біткен соң):
Басынан өткен психологиялық соққылардың салдары (тапсырманы жазыңыз):				
Жауапты тұлғалар, қажетті ресурстар және олардың көздері:	Белгіленген тапсырмаларды орындау көрсеткіштері:	Іс-шаралар:	Аяқтау мерзімдері:	Нәтиже (аяқтау мерзімі біткен соң):
Өзін-өзі бағалау, тұлғалық ерекшеліктері (тапсырманы жазыңыз):				
Жауапты тұлғалар, қажетті ресурстар және олардың көздері:	Белгіленген тапсырмаларды орындау көрсеткіштері:	Іс-шаралар:	Аяқтау мерзімдері:	Нәтиже (аяқтау мерзімі біткен соң):
Қандас туыстарына, жақындарына көзқарасы (тапсырманы жазыңыз):				
Жауапты тұлғалар, қажетті ресурстар және олардың көздері:	Белгіленген тапсырмаларды орындау көрсеткіштері:	Іс-шаралар:	Аяқтау мерзімдері:	Нәтиже (аяқтау мерзімі біткен соң):

6. Баланы беру (басқа ұйымға ауысқан жағдайда)

7. Баламен жұмыс жоспарын қайта қарау

Қайта қараудың жоспарланған күні	Жүргізілген қайта қарау күні	Жүргізілген қайта қарау ұсынымдары	Жоспарға енгізілген өзгерістер

Ата-ананың/заңды өкілдің Жоспармен келісуі: егер келісім алу мүмкін болмаса, себебін көрсетіңіз

ТАӨ (бар болған жағдайда):Қолы:Күні:

ТАӘ (бар болған жағдайда):Қолы:Күні:

Баланың Жоспармен келісуі (егер баланың жетілуі мен түсінігі жеткілікті болса)
Егер келісім алу мүмкін болмаса, себебін көрсетіңіз

ТАӘ (бар болған жағдайда):Қолы:Күні:

Ұйым басшысының келісімі:

ТАӘ (бар болған жағдайда):.....Қолы:Күні:.....

Ұйым қызметкерінің келісімі:

ТАӘ (бар болған жағдайда):Қолы: Күні:

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
4-қосымша

Нысан

Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына кәмелетке толмағандарды қабылдау актісі

20__ жылғы " __ " _____ сағат " __ " минут

Мен, _____
(лауазымы, атағы, тегі, аты-жөні)

_____ (орталықтың атауы) азаматпен, ішкі істер органының қызметкерімен
_____ (тегі, аты, әкесінің аты, жұмыс орны,

_____ лауазымы, мекен жайы, телефоны)

_____ (кәмелетке толмағанды анықтаған орын, уақыт және жағдайлар) анықталған,
кәмелетке толмағанды жеткізгені туралы акт жасалады.

Кәмелетке толмағанның белгілері _____
(бойы, салмағы, жасы, сөйлей білуі ерекше

_____ белгілері (мендер, тыртықтар т.б.) денесіндегі жаңа жарақаттар,

_____ зорлық әрекеттерінің белгілері)

Кәмелетке толмағаннан алынды _____
(шыққан кезде қайтарылуға жататын заттар, құндылықтар және құжаттар)

_____ (кәмелетке толмағанның тегін, аты-жөнін, жасын, ата-аналарын немесе
басқа заңды тұлғаларын, тұрғылықты жерін, жұмыс

орнын, ата-анасының лауазымын, маңызы бар басқа деректерді)
_____ анықтау мүмкін болды
(сыртынан қарағанда кәмелетке толмағанның дені сау, ауру, дене жарақаты бар т.б.)
Қолы _____
(қаулыны толтырған лауазымды адамның лауазымы, атағы, тегі және аты-жөні)

_____ (кәмелетке толмағанды жеткізген тұлғаның тегі)

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
5-қосымша

Нысан

Баламен жеке жұмыс жоспарын аяқтау нысаны

Баланың аты	
Жеке істің нөмірі	
Істің жабылған күні (КК/АА/ЖЖ):	
Істің жабылу себептері:	
Келесі қызметтер туралы толық ақпарат:	

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
6-қосымша

Нысан

Журнал Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығына жеткізілген кәмелетке толмағандарды есепке алу журналы

_____ (кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығының атауы)

_____ 20__ жылғы " __ " _____ басталды. 20__ жылғы " __ " _____ аяқталды.

Журналдың бағандары:

Реттік нөмірі.

Орталыққа жеткізілген күні мен уақыты.

Кәмелетке толмағанның тегі, аты, әкесінің аты.

Туған жылы, айы, күні.

Ата-анасы немесе басқа заңды өкілдері туралы мәліметтер.

Тұрғылықты жері, телефоны (қажет болған жағдайда кәмелетке

толмағанды тәрбиеленген балалар мекемесінің атауы көрсетіледі).

Кім жеткізді (толық деректер).

Орталыққа орналастырудың негізі.

Орталықтан кеткен күні.

Кәмелетке толмаған кімге және қайда жіберілді.

Берудің негіздері.

Кәмелетке толмағанды берген лауазымды адамның тегі (Орталықтың қызметкері).

Кәмелетке толмағанды қабылдап алған адамның тегі, аты, әкесінің аты, қолы.

Журнал нөмірленеді, тігіледі және Орталықтың директорының қолымен және мөрімен бекітіледі.

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
7-қосымша

Нысан

№ ____ Есепке алу - статистикалық карточкасы

1. Тегі _____

2. Аты _____

3. Әкесінің аты (бар болған жағдайда) _____

4. Туған күні, айы, жылы және туған жері _____

5. Тұратын жері _____

6. Білімі _____

(оқу орны, сынып, топ)

7. Ата-анасы туралы мәліметтер _____

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда),

туған күні, айы, жылы, тұратын жері, жұмысы)

8. Орналастыру негізі (керегін сызу керек): осы Қағиданың 8-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмағандарға қатысты сот қаулысы; осы Қағиданың 8-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген кәмелетке толмағандарға қатысты қамқоршылық және қорғаншылық органының қаулысы негіз болып табылады; осы Қағиданың 8-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмағанды (дарды) Орталыққа жеткізген тұлғаның өтініші.

9. Ішкі істер органдарында есепте тұрды ма: (иә, жоқ) _____

10. Қылмыстық жауапкершілікке тартылды ма: (иә, жоқ) _____

11. Ерекше белгілері _____

Ескертпе:

Есепке алу-статистикалық карточкасының келесі жағы

--	--	--	--	--

№ р/б	Келген күні	Кеткен күні	Кімге және қашан берді	Есепке алу ісінің нөмірі
----------	-------------	-------------	---------------------------	-----------------------------

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
8-қосымша

Нысан

№ ____ Жеке ісі

Тегі _____

Аты _____

Әкесінің аты (бар болғанда) _____

Анықталған мәліметтер

Тегі _____

Аты _____

Әкесінің аты (Бар болғанда) _____

Туған күні, айы, жылы _____

20__ жылғы "____" _____ түсті.

20__ жылғы "____" _____ кетті.

_____ бетте.

Жеке іске төмендегі құжаттар қоса беріледі:

1. Кәмелетке толмағанды Орталыққа орналастыру туралы қаулы.
2. Кәмелетке толмағанды Орталыққа қабылдаудың актісі.
3. Кәмелетке толмағанның жасын растайтын құжаттар.
4. Ата-анасының немесе басқа заңды өкілдерінің болуы, олардың тұратын жері туралы мәліметтер.
5. Профилактикалық жұмыс жүргізу материалдары.
6. Денсаулық жағдайы туралы анықтама.

Жетім балалар мен қалған
балаларға арналған білім беру
ұйымдарының қызметі ата-анасының
қамқорлығынсыз
үлгі ережесіне
9-қосымша

Нысан

Кәмелетке толмағанды қабылдау - беру туралы акт

Мен, _____

(лауазымы, атағы, тегі, аты-жөні)

20__ жылғы "____" _____ сағат _____ минутта кәмелетке толмаған

(тегі, аты, әкесінің аты, (кәмелетке толмағанды Орталыққа берген

кездегі жолдаманың атауы мен нөмірі, лауазымды адамдардың тегі;

ата-аналарына немесе басқа заңды өкілдеріне берген кезде кәмелетке

толмағанды қабылдап алушы адамның тегі, аты, әкесінің аты, туыстық

дәрежесі, паспортының сериясы мен нөмірі, қашан және

кімнің бергені, мекенжайы көрсетіледі) бердім.

Кәмелетке толмағанмен бірге мынадай заттар, ақша, бағалы заттар, құжаттар берілді

(атап көрсетіледі)

Ескертпе _____

Тапсырдым _____

(лауазымы, тегі, қолы)

Қабылдап алдым _____

(баланы қабылдап алған адамның тегі, қолы)

20__ жылғы " __ " _____